

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Факультет іноземної та слов'янської філології
Кафедра теорії та практики романо-германських мов

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету
іноземної та слов'янської
філології
_____ Н.І. Кириленко
«30» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Країнознавство Німеччини

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))

освітньо-професійна програма Середня освіта (Німецька та англійська мови)

додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

перший рівень вищої освіти

форма навчання Денна

мова навчання Німецька

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології
«30» серпня 2019 р.
Голова _____
Семеног О.М., д.пед.н., проф.

Розробник:

Солощенко В. М. кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики романо-германських мов

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та практики романо-германських мов

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри теорії та

практики романо-германських мов

Солощенко В. М.

«30» серпня 2019 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, кваліфікація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова
	Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)) додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	
Загальна кількість годин – 90 год.	Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю мова і література (німецька). Вчитель німецької мови і зарубіжної літератури. Вчитель англійської мови	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
		5-й
		Лекції
	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Німецька та англійська мови)	20 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Самостійна робота
		48 год.
Консультації:		
2 год.		
Вид контролю: залік		

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Країнознавство Німеччини» є однією з вибіркових фахових дисциплін, що належить до циклу навчальних дисциплін за вибором студентів, майбутніх вчителів німецької мови і зарубіжної літератури, вчителів англійської мови. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів із історією й сучасністю Німеччини та передбачає стислий огляд найважливіших політичних, суспільних, освітніх й економічних тенденцій розвитку в цій країні, що сприяє соціальному збагаченню світогляду студентів, формує їх мовну, комунікативну, соціокультурну і лінгвокраїнознавчу компетенції й утворює комплексне бачення про Європу та Німеччину.

Завдання навчального курсу полягають у формуванні комунікативної компетенції у студентів вищих навчальних закладів, зокрема мовної, мовленнєвої та соціокультурної, що передбачають:

- навчання мови – удосконалення фонетичних, орфографічних, графічних, лексичних і граматичних навичок (через автентичні тексти);
- навчання мовленню – формування вмінь у чотирьох видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні та письмі;
- формування країнознавчих й лінгвокраїнознавчих знань із географії, історії, культури, мистецтва, літератури, політики, економіки щодо політичної та соціально-економічної ситуації, державного устрою, освіти, національних традицій і звичаїв народу, мова якого вивчається.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Країнознавство Німеччини» студенти повинні знати: загальні країнознавчі й лінгвокраїнознавчі знання із географії, історії, культури, мистецтва, літератури, політики, економіки щодо політичної та соціально-економічної ситуації, державного устрою, освіти, національних традицій і звичаїв Німеччини тощо. Крім того, студенти повинні вміти: порівнювати культуру країни, мова якої вивчається, з рідною культурою; ефективно вирішувати проблеми інтеркультурного непорозуміння та конфліктів; вміти працювати з

фізичною (знати назви гір, рівнин, річок, озер та ін.), з політичною (знати назви країн, їх найбільші міста, назви федеральних земель Німеччини, їх столиці та ін.), з економічною (знати місця видобутку газу чи нафти, корисних копалин та ін.) картою Німеччини та її робочим варіантом.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Країнознавство Німеччини» покликана надати необхідні країнознавчі відомості та виробити практичні навички студентів вишів у процесі оволодіння німецькою мовою як мовою міжкультурного спілкування. Вважаємо, що саме тому необхідною передумовою для вивчення цієї навчальної дисципліни є оволодіння мовними компетентностями, набутими під час вивчення таких навчальних дисциплін, зокрема «Практика усного та писемного німецького мовлення», «Практична фонетика німецької мови», «Практична граматики німецької мови», «Латинська мова» та ін. Варто зазначити, що певні теми навчальної дисципліни «Країнознавство Німеччини» пов'язані зі змістом інших навчальних дисциплін, а саме: «Історія та культура України», «Загальна педагогіка» та ін.

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка рівня та якості знань студентів здійснюється у відповідності до методики рейтингової оцінки та полягає у здійсненні розрахунку суми балів за всіма видами практичних завдань та результатами самостійної роботи. Акумулявання (накопичення) балів здійснюється протягом семестру. Залік/іспит проводиться в усній або письмовій формі за умови попередньої підготовки студента.

Щодо системи розподілу балів, які отримують студенти та рейтингової системи, яка трансформується в національну шкалу та шкалу ECTS, то відповідні відомості наведені у цій програмі.

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	Студент у повному обсязі викладає вивчений матеріал, дає

	правильні визначення понять, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, опрацював різні джерела інформації і творчо використав їх при відповіді, виявляє здатність до оригінальних рішень, та вміння аргументовано висловлювати свою точку зору, володіння в повному обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 1-2 граматичні та лексичні помилки.
В	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Студент коректно висловлює свою точку зору, вживає правильно граматичні конструкції, демонструє викладення матеріалу без стилістичних огріхів та вміння висловити і граматично обґрунтувати свою точку зору, володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 2-3 граматичні та лексичні помилки.
С	Студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань. Демонструє вміння висловлювати власну точку зору, володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 3-4 граматичні та лексичні помилки.
Д	Викладення матеріалу не в повному обсязі, неглибоке володіння теоретичним та практичним матеріалом. Тема розкрита без використання активного та пасивного, лексичного та граматичного матеріалу. Студент висловлює особисте ставлення до проблеми поверхово. Допускаються 4-5 граматичних та лексичних помилок.
Е	Досить поверхове викладання матеріалу, неповне розкриття суті мовного явища. Студент знає матеріал, без аргументації своїх висновків, без своїх прикладів і не завжди адекватно використовує знання у практичній частині. Допускаються 5-6 мовних помилок.
Ф	Студент не виконав завдання.
ФХ	Студент слабо володіє матеріалом, відтворює лише основні положення, знає окремі фрагменти, що складають незначну частину матеріалу. Демонструє невміння висловити та аргументувати свою точку зору на запропоновану тему через недостатній словниковий запас. Допускається понад 6 мовних помилок.

Розподіл балів

Поточний контроль										Разом	Сума
Розділ №1,2,3											
Розділ 1				Розділ 2			Розділ 3				
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	100
Контроль самостійної роботи											
Розділ 1				Розділ 2			Розділ 3				
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	

T1, T2 ... T9 – теми практичних занять

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засобами діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни «Країнознавство Німеччини» є усне опитування, виконання практичних (самостійних) завдань із відповідних тем, презентації результатів виконаних творчих (самостійних) завдань, підготовка доповідей та презентацій, написання тестових завдань, контрольних робіт, переклади текстів різних жанрів та ін.

5. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Федеративна Республіка Німеччина, Європейський Союз і світ.

Тема 1. Європа . Європейський Союз.

Тема 2. Мова в Європейському Союзі.

Тема 3. Федеративна Республіка Німеччина, ЄС та світ.

Тема 4. Освіта і наука в німецькомовних країнах.

Розділ 2. Федеративна Республіка Німеччина: історія та сучасність.

Тема 5. Історія Німеччини. Стародавня Німеччина, середньовічна Німеччина, об'єднання Німеччини.

Тема 6. Новітня історія, розділення країни: ФРН, НДР та Західний Берлін. Возз'єднання Німеччини, сучасна Німеччина.

Тема 7. Федеративна Республіка Німеччина. Державна символіка, географічне положення країни, клімат, населення, річки, озера, гори, корисні копалини, політична система, адміністративний устрій, освіта й культура.

Розділ 3. Німецькомовні країни.

Тема 8. Австрія. Державна символіка, історія країни, географічне положення, клімат, населення, найбільші міста Австрії, адміністративний устрій країни, система освіти.

Швейцарія. Державна символіка, історія країни, конфедеративний устрій, географічне положення, клімат, населення, найбільші міста Швейцарії, швейцарський федералізм, мови в Швейцарії.

Тема 9. Ліхтенштейн. Державна символіка, історія країни, географічне положення, гори, річки, озера, клімат, населення, мови, Вадуц – столиця Ліхтенштейну, політична й освітня системи в країні.

Люксембург. Державна символіка, історія країни, географічне положення, клімат, населення, адміністративний устрій країни, Люксембург, політична й освітня системи в країні.

Тема 10. Німецькомовні країни. Державний устрій німецькомовних країн. Традиції та звичаї в німецькомовних країнах. Традиції та звичаї в Німеччині. Національні свята, зимові, осінні та весняні свята в країні. Традиції та звичаї в Австрії, Швейцарії, Ліхтенштейні та Люксембурзі.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин	
	денна форма	
	Усього	у тому числі

		лекції	практ.	конс.	самоств.р.
РОЗДІЛ 1. Федеративна Республіка Німеччина, Європейський Союз і світ					
Тема 1. Європа . ЄС.	8	2	2	0	4
Тема 2. Мова в ЄС.	8	2	2	0	4
Тема 3. Федеративна Республіка Німеччина, ЄС та світ.	8	2	2	0	4
Тема 4. Освіта і наука в німецькомовних країнах.	8	2	2	0	4
Разом	32	8	8	0	16
РОЗДІЛ 2. Федеративна Республіка Німеччина: історія та сучасність					
Тема 5. Історія Німеччини. Стародавня, середньовічна, об'єднана Німеччина.	10	2	2	0	6
Тема 6. Новітня, возз'єднання Німеччини, сучасна Німеччина.	10	2	2	0	6
Тема 7. Федеративна Республіка Німеччина.	10	2	2		6
Разом	30	6	6	0	18
РОЗДІЛ 3. Німецькомовні країни					
Тема 8. Австрія. Швейцарія.	8	2	2	0	4
Тема 9. Ліхтенштейн. Люксембург.	8	2	2	0	4
Тема 10. Німецькомовні країни. Державний устрій, політична система в німецькомовних країнах. Традиції та звичаї в німецькомовних країнах.	10	2	2	0	6
Разом	26	6	6	2	14
Усього годин	90	20	20	2	48

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Європа . Європейський Союз.	2
2.	Мова в Європейському Союзі.	2
3.	Федеративна Республіка Німеччина, ЄС та світ.	2
4.	Освіта і наука в німецькомовних країнах.	
5.	Історія Німеччини. Стародавня Німеччина, середньовічна Німеччина, об'єднання Німеччини. Історія Німеччини.	2
6.	Новітня історія, розділення країни: ФРН, НДР та Західний Берлін. Возз'єднання Німеччини, сучасна Німеччина.	2
7.	Федеративна Республіка Німеччина.	2

8.	Австрія. Швейцарія.	2
9.	Ліхтенштейн. Люксембург.	2
10.	Німецькомовні країни. Державний устрій, політична система в німецькомовних країнах. Традиції та звичаї в німецькомовних країнах.	2
	Разом	20

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Європа . Європейський Союз.	4
2.	Мова в Європейському Союзі.	4
3.	Федеративна Республіка Німеччина, ЄС та світ.	4
4.	Освіта і наука в німецькомовних країнах.	4
5.	Історія Німеччини. Стародавня Німеччина, середньовічна Німеччина, об'єднання Німеччини. Історія Німеччини.	6
6.	Новітня історія, розділення країни: ФРН, НДР та Західний Берлін. Возз'єднання Німеччини, сучасна Німеччина.	6
7.	Федеративна Республіка Німеччина. Федеративні землі Німеччини. Німецька мова – історія становлення та розвитку. Географія Німеччини (рельєф, річки й канали, озера). Клімат Німеччини. Адміністративний устрій Німеччини. Політична система Німеччини. Населення Німеччини. Свята в Німеччині. Освіта в Німеччині. Німецько-українські відносини. Берлін – столиця Німеччини. Замок Шарлоттенбург. Бонн. Бундесхаус. Федеративні землі Німеччини. Баварія. Рейланд-Пфальц. Шлезвіг-Гольштейн. Саар. Дрезден, Ганновер, Гамбург. Гейдельберг – місто романтиків. Найбільші міста Німеччини. Різдво в Німеччині. Бундестаг та Бундесрат	6
8.	Австрія. Географія Австрії (рельєф, річки й канали, озера). Політична система Австрії. Освіта в Австрії. Найбільші міста Австрії. Великдень у Австрії. Швейцарія. Географія Швейцарії (рельєф, річки й канали, озера). Політична система Швейцарії. Освіта в Швейцарії. Найбільші міста Швейцарії. Різдвяні рецепти в Швейцарії.	4
9.	Ліхтенштейн. Географія Ліхтенштейну (рельєф, річки й канали, озера). Політична система Ліхтенштейну. Освіта в Ліхтенштейні. Найбільші міста Ліхтенштейну. Люксембург. Географія Люксембургу (рельєф, річки й канали, озера). Політична система Люксембургу. Освіта в Люксембурзі. Найбільші міста Люксембурга.	4
10.	Німецькомовні країни. Державний устрій, політична система в німецькомовних країнах. Традиції та звичаї в	6

	німецькомовних країнах.	
	Разом	48

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Євгененко Д. А. «Лінгвокраїнознавство» німецькомовних країн: Посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням німецької мови / Д. А. Євгененко, Б. В. Кубинський, О. М. Білоус, Н. Р. Воронкова. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 416 с.
2. Лозенко І. «Країнознавство. Німецькомовні країни» / І. Лозенко. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 208 с.
3. Лопушанський Я. М. Країнознавство (Німеччина, Австрія) : Курс лекцій / Я. М. Лопушанський, О. А. Радченко. – 2-ге вид., доп. – Дрогобич : Посвіт, 2014. – 352 с.
4. Солощенко В. М. Integrierte Linguolandeskunde der Deutschsprachigen Länder: interkulturelle Kommunikationen und ihre Rolle im Globalisierungsprozess. Інтегроване лінгвокраїнознавство німецькомовних країн: інтеркультурні комунікації та їх роль у процесі глобалізації : навч. посіб. [для студ. факульт. іноз. мов ВНЗ (німецькою мовою)] / В. М. Солощенко – Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2013. – 276 с.
5. Солощенко В. М. Linguolandeskunde der Deutschsprachigen Länder : Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн : навч. посіб. [для студ. факульт. іноз. мов ВНЗ (німецькою мовою)] / В. М. Солощенко. [вид. 2-ге, перероб. і допов.] – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – 302 с. (17,55 авт. арк.).
6. Franz Specht. Zwischendurch mal: Landeskunde. Deutsch als Fremdsprache. – München: Hueber Verlag. – 2012. – S. 100.

Додаткові:

1. Кульчицька О. Deutschland im Portrat. Landeskunde. Країнознавство. 16 федеральних земель Німеччини / О. Кульчицька, Р. Матієв та ін. – Навчальний посібник. – Навчальна книга, Богдан, 2012. – 36 с.
2. Bayerlein O. Landeskunde aktiv: Praktische Orientierungen für Deutschland, Österreich und die Schweiz : Kursbuch / Oliver Bayerlein. – Hueber, Verlag GmbH & Co. KG, 2014. – 128 S.
3. Franz Specht. Zwischendurch mal: Landeskunde. Deutsch als Fremdsprache. – München: Hueber Verlag. – 2012. – S. 100.

Інформаційні ресурси:

1. Deutschland auf einen Blick: Zahlen, Fakten, Informationen [Die elektronische Ressource]. Das Regime des Zugriffes : <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/de/inhaltsseiten-home/zahlen-fakten.html>
2. Deutsche Welle [Die elektronische Ressource]. Das Regime des Zugriffes : <http://www.dw-world.de>
3. Tatsachen über Deutschland. Sozietät Verlag. [Die elektronische Ressource]. Das Regime des Zugriffes : <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/ru/home1.html>.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Технічне обладнання для прослуховування та перегляду програмного матеріалу (мультимедійний проектор та ін.).
2. Фізична карта Європи.
3. Фізична карта Німеччини.
4. Фізична карта Швейцарії.
5. Фізична карта Австрії.
6. Політична карта Німеччини.
7. Топографічна карта Німеччини.
8. Адміністративна карта Німеччини.
9. Документальний фільм «Німеччина».
10. Документальний фільм «Берлін».
11. Документальний фільм «Кельнський собор».
12. Документальний фільм «Лейпциг».
13. Документальний фільм «Карнавал у Німеччині».
14. Документальний фільм «Крістіан Вольф».
15. Документальний фільм «Курфюрстам».
16. Документальний фільм «Традиції святкування Великодня в світі».
17. Документальний фільм «Інсбрук».
18. Документальний фільм «Зальцбург».
19. Документальний фільм «Путіводій по великих містах Німеччини та Австрії».
20. Документальний фільм «Визначні міста Німеччини».
21. Німецькі лічилки, прислів'я, вірші, оповідання.
22. Довідники, словники дво- та одномовні (перекладні, тлумачні, етимологічні, іншомовних слів тощо.).
23. Навчальні посібники, підручники, методичні розробки з актуальних проблем країнознавства Німеччини та німецькомовних країн (Австрії, Швейцарії, Ліхтенштейну, Люксембургу).
24. Тематичні ілюстрації, плакати, таблиці.